

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 listopada 1965 r.

w sprawie obszarów górniczych.

Na podstawie art. 15 ust. 3 dekretu z dnia 6 maja 1953 r.
— Prawo górnicze (Dz. U. z 1961 r. Nr 23, poz. 113) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Zasady tworzenia obszarów górniczych.

§ 1. Obszar górniczy tworzy się dla określonej kopaliny, której wydobywanie ze złóż naturalnych i ze zwałów po robotach górniczych podlega prawu górniczemu.

§ 2. Obszar górniczy tworzy się dla tych złóż kopaliny lub ich części, których rozpoczęcie eksploatacji zamierzone jest w wieloletnich lub perspektywicznych planach rozwoju gospodarki narodowej.

§ 3. 1. Dla kopaliny współwystępujących w jednym złożu lub w jednym zwale po robotach górniczych tworzy się jeden obszar górniczy.

2. W wypadkach określonych w ust. 1 obszar górniczy tworzy się dla tej kopaliny, której wydobywanie stanowi główny cel przewidzianej w planach gospodarczych eksploatacji górniczej. Pozostałe kopaliny określa się jako kopaliny współwystępujące.

§ 4. 1. Dla różnych kopaliny występujących w różnych złożach, chociażby złoża te zalegały w bezpośrednim sąsiedztwie, tworzy się odrębne obszary górnicze, jeżeli od-

dzielne ich wydobywanie jest technicznie lub gospodarczo uzasadnione.

2. Gdy oddzielne wydobywanie kopaliny występujących w różnych złożach jest technicznie lub gospodarczo nieuzasadnione, tworzy się jeden obszar górniczy. Przepis § 3 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 5. 1. Obszar górniczy tworzy się dla jednego zakładu górniczego.

2. Właściwy minister (kierownik urzędu centralnego) w porozumieniu z Prezesem Wyższego Urzędu Górniczego może zezwolić na wydobywanie kopaliny przez kilka zakładów górniczych tego samego przedsiębiorstwa górniczego w granicach jednego obszaru górniczego.

§ 6. Obszar górniczy obejmuje taką przestrzeń, która jest niezbędna ze względu na wymagania techniki górniczej i bezpieczeństwo eksploatacji, a także ze względu na prawidłową gospodarkę złożem kopaliny, umożliwiającą właściwą lokalizację urządzeń zakładu górniczego.

§ 7. 1. Obszar górniczy powinien stanowić zamkniętą i zwartą całość i nie może zawierać w obrębie swych granic przestrzeni wyłączonych.

2. Przy tworzeniu obszarów górniczych dla określonej kopaliny nie wolno pozostawiać poza granicami lub pomiędzy granicami tych obszarów takiej przestrzeni, w której kopalina ta występuje, a która to przestrzeń ze względu na

rozmiar nie nadawałaby się do utworzenia nowego obszaru górniczego.

3. Obszar górniczy dla kopalni bitumicznych w stanie gazowym i płynnym oraz dla wód leczniczych obejmuje strukturę geologiczną lub jej część, nadającą się do odrębnej eksploatacji.

4. Przy tworzeniu obszarów górniczych dla wód leczniczych uwzględnia się ponadto warunki geologiczne, hydrogeologiczne i morfologiczne.

§ 8. Wielkość obszaru górniczego określa powierzchnia rzutu poziomego, wyznaczona przez krawędzie przecięcia się płaszczyzn, tworzących pionowe granice tego obszaru z płaszczyznami tworzącymi powierzchnię złoża kopaliny.

§ 9. Każdy obszar górniczy oznacza się odrębną nazwą według na wy miejscowości bądź jej dzielnicy położonej najbliższej złoza kopaliny, dla której utworzony jest obszar górniczy.

Rozdział 2.

Sposób tworzenia obszarów górniczych.

§ 10. 1. Obszar górniczy dla określonej kopaliny występującej w złożu naturalnym lub zwałe tworzy minister (kierownik urzędu centralnego), właściwy ze względu na zamierzoną w planach gospodarczych eksploatację tej kopaliny.

2. Dla eksploatacji kopaliny prowadzonej bezpośrednio przez organy prezydiów rad narodowych albo przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej, które uzyskały zezwolenie na wydobywanie kopalni zgodnie z przepisami art. 5 Prawa górniczego, obszar górniczy tworzy Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych. W razie tworzenia obszaru górniczego dla kopaliny, której eksploatacja nie jest objęta planem gospodarczym resortu budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych, obszar górniczy tworzy się w porozumieniu z właściwym ministrem (ust. 1).

§ 11. Z wnioskiem o utworzenie obszaru górniczego mogą wystąpić:

- 1) państwowe przedsiębiorstwa górnicze bądź jednostki organizacyjne wyznaczone przez właściwego ministra,
- 2) spółdzielnie, osoby fizyczne oraz osoby prawne nie będące jednostkami gospodarki uspołecznionej, które uzyskały zezwolenie na wydobywanie kopaliny.

§ 12. 1. We wniosku o utworzenie obszaru górniczego należy określić:

- 1) nazwę projektowanego obszaru górniczego,
- 2) kopalinę główną i kopaliny współwystępujące,
- 3) charakterystykę złoża kopaliny i warunki jego zalegania,
- 4) administracyjne położenie projektowanego obszaru górniczego,
- 5) nazwę i siedzibę przedsiębiorstwa górniczego, a także nazwy i siedziby zakładów górniczych w wypadkach określonych w § 5 ust. 2,
- 6) wielkość powierzchni projektowanego obszaru górniczego, obliczoną ze współrzędnych punktów załamania granic, wyrażoną w m², z podaniem uzasadnienia kształtu i wielkości obszaru górniczego.

2. Wniosek wraz z załącznikami składa się w trzech egzemplarzach.

§ 13. 1. Do wniosku o utworzenie obszaru górniczego należy dołączyć:

- 1) odpis decyzji o zatwierdzeniu lub zarejestrowaniu dokumentacji geologicznej złoża kopaliny stosownie do przepisu art. 13 ust. 2 i 3 Prawa górniczego,
- 2) w wypadkach określonych w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 marca 1962 r. w sprawie określenia kopalni, których wydobywanie podlega prawu górnicze-

mu, oraz w sprawie wydobywania kopalni przez posiadacza powierzchni gruntu na własne potrzeby (Dz. U. Nr 19, poz. 80), odpis stwierdzenia, że kopalina nadaje się do technicznego zastosowania lub przeróbki bądź że złożo kopaliny jest przydatne do przemysłowej eksploatacji w rozmiarach przekraczających miejscowe potrzeby,

- 3) mapę projektowanego obszaru górniczego, sporządzoną przez osobę uprawnioną w myśl przepisów prawa górniczego,
- 4) wyciąg z rejestru przedsiębiorstw państwowych w wypadkach, gdy wniosek składa przedsiębiorstwo wpisane do tego rejestru, a gdy wniosek pochodzi od spółdzielni lub jednostki gospodarki nie uspołecznionej — wyciąg z rejestru spółdzielni lub z rejestru handlowego.

2. Gdy wniosek składa spółdzielnia lub osoba nie będąca jednostką gospodarki uspołecznionej, do wniosku należy dołączyć ponadto odpis zezwolenia określonego w art. 5 Prawa górniczego lub w przepisach szczególnych.

§ 14. 1. Mapę obszaru górniczego sporządza się na odrzucie lub kopii aktualnej mapy sytuacyjnej, wykonanej w skali 1 : 5.000 lub 1 : 10.000 z wkreśloną siatką układu współrzędnych, ustalonego dla mapy przeglądowej, stanowiącej część składową rejestru obszarów górniczych.

2. Na mapie obszaru górniczego uwidacznia się sytuację powierzchni w granicach projektowanego obszaru górniczego oraz w pasie przyległym do tych granic o szerokości odpowiadającej przewidywanemu szkodliwemu oddziaływaniu ruchu zakładu górniczego, nie mniejszej jednak niż 200 m.

3. Mapa obszaru górniczego powinna zawierać:

- 1) wykaz współrzędnych punktów załamania granic obszaru górniczego z podaniem sposobu ich wyznaczania,
- 2) określenie wielkości powierzchni obszaru górniczego wyrażonej w m² i obliczonej ze współrzędnych punktów załamania granic tego obszaru,
- 3) określenie administracyjnego położenia obszaru górniczego,
- 4) zgeneralizowany wyrys mapy sytuacyjnej w skali 1 : 100.000 o powierzchni 100 km², z naniesionymi granicami obszaru górniczego,
- 5) oznaczenie granic obszaru górniczego,
- 6) granice i nazwy sąsiednich obszarów górniczych utworzonych dla tej samej kopaliny,
- 7) granice utworzonych obszarów górniczych dla złóż innych kopalni występujących w obrębie utworzonego obszaru górniczego,
- 8) granice udokumentowanych zasobów złoża kopaliny w poszczególnych kategoriach poznania.

4. Właściwy minister (§ 10) może w uzasadnionych wypadkach zezwolić na dołączenie do wniosku mapy sytuacyjnej w innej skali, jednak nie mniejszej niż 1 : 25.000.

§ 15. Właściwy minister (§ 10) przed utworzeniem obszaru górniczego przesyła wniosek (§ 11) wraz z załącznikami Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego w celu uzgodnienia wielkości i położenia projektowanego obszaru górniczego.

§ 16. Utworzenie obszaru górniczego, w obrębie którego znajdują się tereny i budowle zajmowane przez organy wojskowe albo tereny i budowle zastrzeżone ze względu na obronność lub bezpieczeństwo Państwa, wymaga zgody właściwych organów.

§ 17. 1. Decyzja o utworzeniu obszaru górniczego powinna określać w szczególności:

- 1) nazwę obszaru górniczego,
- 2) kopalinę, dla której tworzy się obszar górniczy, oraz kopaliny współwystępujące w wypadkach określonych w § 3,
- 3) przedsiębiorstwo górnicze uprawnione do wydobywania

kopaliny w granicach obszaru górniczego lub jednostkę organizacyjną, o której mowa w § 11 pkt 1,

4) położenie administracyjne obszaru górniczego i jego granice z wyszczególnieniem punktów ich zalamania.

2. Mapa obszaru górniczego, zaopatrzona w adnotację o zarejestrowaniu obszaru (§ 22 ust. 2), stanowi część składową decyzji.

Rozdział 3.

Zmiany i znoszenie obszarów górniczych.

§ 18. 1. Zmiana granic obszaru górniczego, podział obszaru górniczego, a także zmiana w określeniu kopaliny, dla której obszar górniczy został utworzony, mogą być dokonane w wypadkach uzasadnionych rozeznaniem sytuacji geologiczno-górnicznej, uzyskanym po utworzeniu tego obszaru.

2. W wypadkach określonych w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy o tworzeniu obszarów górniczych.

§ 19. 1. Okręgowy urząd górniczy może zezwolić przedsiębiorstwu górnicznemu na przekroczenie robotami górnicznymi granicy obszaru górniczego, jeżeli jest to uzasadnione względami bezpieczeństwa lub prawidłowej gospodarki złożem.

2. Zezwolenie to może być udzielone tylko w wypadku, gdy przewidziane roboty górnicze nie zmienią w istotny sposób granicy obszaru górniczego, w szczególności gdy tymi robotami mają być ujęte tylko niektóre części złoża (pokład) lub gdy roboty te nie mają służyć eksploatacji złoża kopaliny, położonego poza granicami obszaru górniczego.

3. Zezwolenia udziela się w trybie ustalonym dla zatwierdzania planu ruchu, określając szczegółowo roboty górnicze, a także ich usytuowanie.

§ 20. W razie zupełnego zaniechania eksploatacji złoża kopaliny właściwy minister (§ 10) wydaje decyzję o zniesieniu obszaru górniczego i przesyła ją Wyższemu Urzędowi Górniczemu.

§ 21. Obszar górniczy uważa się za nie istniejący, jeżeli w jego granicach złożo nie było przedmiotem eksploatacji w okresie 20 lat od daty utworzenia tego obszaru.

Rozdział 4.

Rejestr obszarów górniczych.

§ 22. 1. Odpis decyzji o utworzeniu obszaru górniczego wraz z wnioskiem o utworzenie obszaru z załącznikami przesyła się w dwóch egzemplarzach do Wyższego Urzędu Górniczego w celu wpisania tego obszaru do rejestru obszarów górniczych.

2. Wyższy Urząd Górniczy zamieszcza na mapie obszaru górniczego odpowiednią adnotację o jego zarejestrowaniu, po czym jeden egzemplarz mapy, stanowiącej część składową decyzji o utworzeniu obszaru górniczego (§ 17 ust. 2), doręcza wnioskodawcy.

3. Ponadto Wyższy Urząd Górniczy o dokonanym zarejestrowaniu obszaru górniczego zawiadamia: ministra, który wydał decyzję o utworzeniu tego obszaru, Centralny Urząd Geologii, okręgowy urząd górniczy, prezydium powiatowej (miejskiej) i wojewódzkiej (miasta wyłączonego z województwa) rady narodowej, właściwej ze względu na obszar górniczy, a ponadto okręgowy zarząd lasów państwowych, gdy na terenie objętym obszarem górnicznym znajdują się lasy państwowe.

4. Wnioskodawca jest zobowiązany w terminie 30 dni od doręczenia mapy obszaru górniczego przesłać prezdyjom rad narodowych, okręgowemu urzędowi górniczemu oraz okręgowemu zarządowi lasów państwowych, określonym w ust. 3, mapy sytuacyjne z naniesionymi granicami administracyjnymi oraz granicami utworzonego obszaru górniczego.

5. Przewodniczący prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) ogłasza w dzienniku urzędowym właściwej rady narodowej o utworzeniu obszaru górniczego z podaniem nazwy tego obszaru oraz gromad (miast, osiedli), objętych obszarem górnicznym.

§ 23. W wypadkach określonych w § 20 i § 21 Wyższy Urząd Górniczy skreśla obszary z rejestru obszarów górniczych. O skreśleniu obszaru zawiadamia się i ogłasza stosując odpowiednio przepisy § 22 ust. 4 i 5.

§ 24. Rejestr obszarów górniczych obejmuje wszystkie obszary górnicze utworzone w granicach Państwa.

§ 25. Rejestr obszarów górniczych składa się z:

- 1) księgi rejestrowej,
- 2) zbioru dokumentów,
- 3) mapy przeglądowej utworzonych obszarów górniczych.

§ 26. Do księgi rejestrowej wpisuje się następujące dane:

- 1) nazwę obszaru górniczego,
- 2) oznaczenie kopaliny i kopaliny współwystępującej oraz oznaczenie miejsca i warunków zalegania złoża kopaliny, które ma być eksploatowane w granicach obszaru górniczego,
- 3) wielkość powierzchni obszaru górniczego,
- 4) nazwę i siedzibę przedsiębiorstwa górniczego, uprawnionego do wydobywania kopaliny w granicach obszaru górniczego, a w odniesieniu do przedsiębiorstwa wielozakładowego również nazwę zakładu górniczego,
- 5) oznaczenie decyzji o utworzeniu, zmianie, podziale i zniesieniu obszaru górniczego,
- 6) wzmianki o utworzeniu w granicach obszaru innego obszaru górniczego dla innej kopaliny, z podaniem jego nazwy i powołaniem decyzji o utworzeniu tego obszaru,
- 7) oznaczenie teczki ze zbiorem dokumentów.

§ 27. 1. W zbiorze dokumentów przechowuje się dokumenty, na podstawie których dokonano wpisów do księgi rejestrowej, mapę obszaru górniczego (§ 14) oraz wyciągi z rejestru przedsiębiorstw państwowych, z rejestru spółdzielni lub z rejestru handlowego (§ 13 ust. 1 pkt 4).

2. Ponadto w zbiorze dokumentów przechowuje się całą korespondencję związaną z czynnościami rejestrowymi.

§ 28. 1. Właściwy minister zawiadamia Wyższy Urząd Górniczy o utworzeniu przedsiębiorstwa górniczego powołanego do eksploatacji obszaru górniczego w wypadku, gdy obszar ten został utworzony na wniosek jednostki organizacyjnej, o której mowa w § 11 pkt 1.

2. Przedsiębiorstwo górnicze, uprawnione do wydobywania kopaliny w granicach obszaru górniczego, obowiązane jest zawiadomić Wyższy Urząd Górniczy o każdorazowych zmianach dotyczących oznaczenia przedsiębiorstwa górniczego wpisanego do księgi rejestrowej, składając równocześnie wniosek o dokonanie wpisu nowych danych. Wniosek powinien być zgłoszony w terminie 30 dni od daty zmiany.

§ 29. Wyższy Urząd Górniczy wydaje osobie, która udowodni swój interes prawny, na jej pisemne żądanie poświadczony wyciągi lub odpisy z rejestru obszarów górniczych albo stwierdza istnienie poszczególnych wpisów lub danych.

§ 30. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego wyda szczegółową instrukcję w sprawie zasad prowadzenia rejestru obszarów górniczych oraz wydawania zaświadczeń, wyciągów i odpisów z rejestru obszarów górniczych.

Rozdział 5.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 31. 1. Na wniosek Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej mogą być wpisane do rejestru obszarów górniczych dotychczasowe okręgi ochrony górniczej złóż wód leczniczych (mineralnych) jako obszary górnicze dla wód leczniczych.

2. Wyższy Urząd Górniczy wyznaczy w razie potrzeby stosowny termin dla uzupełnienia dokumentacji tych okręgów, w celu dostosowania jej do przepisów o obszarach górniczych.

§ 32. Obszary górnicze utworzone do dnia wejścia w życie rozporządzenia na podstawie dotychczasowych przepisów w sprawie obszarów górniczych są obszarami górniczymi w rozumieniu rozporządzenia i podlegają wpisowi do rejestru obszarów górniczych z odpowiednim zastosowaniem przepisów rozporządzenia.

§ 33. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1959 r. w sprawie obszarów górniczych (Dz. U. Nr 50, poz. 302).

§ 34. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i właściwym ministrom (kierownikom urzędów centralnych).

§ 35. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 marca 1966 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*